

Hemşirelik Bölümü Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı ve Akademik Öz Yeterlilik Düzeyleri

Internet Addiction and Academic Self-Efficacy Levels of Nursing Students

Esra Nur KOCAASLAN^a, Melahat AKGÜN KOSTAK^a, Saadet ÖZDİLEK^a, Nihal TOPÇU^a

^aTrakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne, TÜRKİYE

ÖZET Amaç: Araştırma, hemşirelik öğrencilerinin internet bağımlılığı ve akademik öz yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla yapıldı. **Gereç ve Yöntemler:** Bu tanımlayıcı araştırma, 377 hemşirelik öğrencisi ile gerçekleştirildi. Veriler, "İnternet Bağımlılık Ölçeği (İBÖ)" ve "Akademik Öz-yeterlilik Ölçeği (AÖYÖ)" ile toplandı. **Bulgular:** Araştırmaya katılan öğrencilerin yaş ortalaması 20,20±1,51 olup, İBÖ toplam ve tüm alt boyut puanları ile AÖYÖ teknik beceriler alt boyut puanları arasında negatif ilişki bulundu ($p<0,05$). Öğrencilerin yaşları ile haftalık internet kullanım süreleri ve İBÖ "daha fazla online kalma isteği" ve "kontrol kaybı" alt boyut puanları arasında negatif ilişki vardı ($p<0,05$). Günlük internet kullanım süreleri ile İBÖ toplam ve tüm alt boyut puanları arasında pozitif yönde, AÖYÖ toplam ve tüm alt boyut puanları arasında negatif yönde anlamlı ilişki bulundu ($p<0,05$). Öğrencilerin cinsiyet, bölümüne isteyerek gelme, bölümünden memnun olma ve kendilerini internet bağımlısı olarak görme durumları ile İBÖ ve AÖYÖ toplam puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0,05$). **Sonuç:** Öğrencilerin internet bağımlılığı arttıkça, AÖYÖ "teknik beceriler" alt boyut puanları azaldı. Erkek öğrencilerin ve kendisini internet bağımlısı olarak gören öğrencilerin internet bağımlılık düzeyi yüksek, akademik öz yeterlilikleri düşüktü. Bölümüne isteyerek gelen ve bölümünden memnun olan öğrencilerin internet bağımlılık düzeyi düşük, akademik öz yeterlilikleri yüksek bulundu. Öğrencilerin yaşları küçüldükçe, İBÖ "daha fazla online kalma isteği" ve "kontrol kaybı" arttı.

ABSTRACT Objective: The research was conducted to determine the internet addiction and academic self-efficacy levels of nursing students. **Material and Methods:** This descriptive study was carried out with 377 nursing students. The data were collected with the "Internet Addiction Scale (IAS)" and "Academic Self-Efficacy Scale (ASES)". **Results:** The mean age of students participating in the study was 20.20±1.51, and a negative correlation was found between the students' total and all subscale scores of IAS and technical skills subscale scores of ASES ($p<0.05$). There was a negative correlation between the age of the students and their weekly internet usage times, and "desire to stay online" and "loss of control" subscale scores of IAS. A positive correlation was found between students' daily internet usage times and IAS total and all subscale scores, and negative scores was found between ASES total and all subscale scores ($p<0.05$). There was a significant difference between the students' gender, willingly coming to the department, being satisfied with the department and perceiving themselves as internet addicts, and the total scores of IAS and ASES ($p<0.05$). **Conclusion:** As the internet addiction of students increased, ASES "technical skills" subscale scores decreased. Male students and students who perceived themselves as internet addicts had high internet addiction and low academic self-efficacy. The students who came to the department willingly and satisfied with the department were found to have low internet addiction and high academic self-efficacy levels. As the ages of the students decreased the subscales "desire to stay online" and "loss of control" of IAS were higher.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik; internet bağımlılığı; öğrenci; öz yeterlilik

Keywords: Nursing; internet addiction; student; self-efficacy

İnternetin geniş ve artan kullanımı, insan hayatını kolaylaştırmasına rağmen aşırı kullanımı, özellikle genç erişkinlerde, psikolojik ve sosyal problemlere yol açmaktadır.¹ Günümüzde çoğu insan eğlence, akademik, sosyal, iş ve/veya boş zaman et-

kinlikleri için sanal dünyaya bağlanmaktadır.² We Are Social tarafından 2019'da yayımlanan "Digital in 2017-Global Overview (Global Dijital İstatistikler-2017)" adlı raporun Türkiye istatistiklerine göre 82,4 milyon nüfuslu ülkemizde 59,36 milyon internet kul-

Correspondence: Esra Nur KOCAASLAN

Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Edirne, TÜRKİYE/TURKEY

E-mail: enurkocaaslan@trakya.edu.tr

Peer review under responsibility of Türkiye Klinikleri Journal of Nursing Sciences.

Received: 26 Oct 2020

Received in revised form: 07 Jan 2021

Accepted: 09 Feb 2021

Available online: 22 Feb 2021

2146-8893 / Copyright © 2021 by Türkiye Klinikleri. This is an open access article under the CC BY-NC-ND license (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/>).

lanıcısı olduğu, 52 milyonun sosyal medyayı aktif kullandığı ve 44 milyonun mobil olarak sosyal medyayı aktif olarak kullandığı bildirilmiştir.³ Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre 2014 yılında bilgisayar ve internet kullanım oranları 16 yaş grubu için %53,5, 75 yaş grubu için %53,8 iken; bu rakamların 2018 yılında sırasıyla %59,6 ve %72,9 olduğu bildirilmiştir.⁴

İnternetin ortaya çıkış amacının; bilgiye ucuz, kolay, güvenli, hızlı şekilde ulaşmak ve iletişimi kolaylaştırmak olmasına rağmen patolojik aşırı kullanılması, internet bağımlılığının yeni bir bağımlılık türü olarak ortaya çıkmasına yol açmıştır.⁵ İnternet bağımlılığı, internetin aşırı kullanılması isteğinin önlenememesi, internete bağlı kalmadan geçirilen zamanın önemini yitirmesi, yoksun bırakıldığında aşırı sinirlilik ve saldırganlık, kişisel çalışma, sosyal ve aile yaşamının kademeli olarak bozulması olarak tanımlanabilir.⁵ Davranışsal bağımlılık kapsamında “Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı”nın 5. basımı DSM-5’te internet bağımlılığı, henüz kabul görmese de bu grupta yer alıp alamayacağına dair tartışmalar hız kazanmıştır.⁶

İnternet bağımlılığı olan kişilerde; akademik sorunlar, internette aşırı zaman geçirmeye bağlı yaşam biçiminde değişiklikler, depresyon, anksiyete, uyku, fiziksel bozukluklar vb. sorunlar yaşanmaktadır.^{7,8} Ayrıca internette fazla zaman harcayan kişilerde; çevresiyle ilişkilerinde bozulma, sosyalizasyonda azalma, aile, arkadaş, iş ve kişisel sorumluluklarını ihmal etme, arkadaşlarını kaybetme, düşük öz güven, okul hayatında değişiklikler ya da bağımlı kişilik gelişmesi gibi sorunlar görülmektedir.^{9,10} Bu olumsuz özelliklerin yanında, internet amacı doğrultusunda kullanıldığında bilgiye daha kolay erişim, araştırma yapma, problem çözme, yaratıcılık, eleştirel düşünme ve öz yeterlilik gibi öğrencilere kişisel gelişim ve beceri kazandıran önemli bir teknolojidir.¹¹ Öz yeterliliğin özel bir dalı olan akademik öz yeterlilik; kişisel olarak akademik görevleri belirli bir başarı düzeyinde tamamlayabileceği konusundaki algısıdır.¹² Ancak internetin aşırı, kontrolsüz ve amacı dışında kullanımı, çocuk ve gençlerde kaygı ve korkuya neden olmakta, kişisel becerilerin gelişmesini olumsuz etkilemekte,

bireyin zayıf öz yeterliliği sonucunda da olumsuz eğitim çıktılarına neden olduğu düşünülmektedir.¹³⁻¹⁵

İnternetin uygunsuz kullanımının zayıf öz yeterliliğe ve olumsuz eğitim çıktılarına neden olduğu düşünüldüğünde, hemşirelik öğrencilerinin internet bağımlılığı ve akademik öz yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi, hemşirelik eğitimi açısından önemlidir.^{13,16} Bu nedenle bu çalışma, hemşirelik bölümü öğrencilerinin internet bağımlılığı ve akademik öz yeterlilik düzeylerini ve internet bağımlılığı ile akademik öz yeterlilik ilişkisini belirlemek amacıyla yapıldı.

GEREÇ VE YÖNTEMLER

ARAŞTIRMANIN TİPİ

Çalışma tanımlayıcı niteliktedir.

ARAŞTIRMANIN EVREN VE ÖRNEKLEMİ

Bu çalışma, Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesinde yapıldı. Çalışmanın evrenini, sağlık bilimleri fakültesi hemşirelik bölümünde 2014-2015 eğitim-öğretim yılı bahar döneminde öğrenim gören 549 hemşirelik öğrencisi, örneklemini de çalışmaya gönüllü olan, derslere devam eden 391 öğrenci oluşturdu. Evrenin %71,2’sine ulaşıldı. Toplam 14 anket formu, soruların çoğu cevaplandırılmadığı için analize dâhil edilmedi ve analizler, 377 öğrenci ile tamamlandı.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

Araştırmanın verileri, “anket formu”, “İnternet Bağımlılığı Ölçeği (İBÖ)” ve “Akademik Öz-yeterlilik Ölçeği (AÖYÖ)” ile toplandı.

Anket Formu: Araştırmacılar tarafından literatür doğrultusunda geliştirildi.^{1,2,7-10} Öğrencilerin demografik (yaş, cinsiyet, kardeş sayısı, gelir durumu vb.), internet kullanım ve akademik özellikleri ile ilgili (internet kullanım süreleri ve amacı, bölüm başarı ortalamaları vb.) 19 sorudan oluştu.

İnternet Bağımlılığı Ölçeği (İBÖ): Bireylerin internete ilişkin bağımlılık düzeylerinin belirlenmesi amacıyla Hahn ve Jerusalem tarafından geliştirilen ölçeğin, ülkemizde geçerlik ve güvenilirliği Sahin ve Korkmaz tarafından yapılmıştır.^{16,17} Ölçek, 19 maddeden ve 3 faktörden oluşmaktadır. Ölçek maddeleri,

“Hiçbir zaman (1)”, “Nadiren (2)”, “Bazen (3)”, “Genellikle (4)” ve “Her zaman (5)” şeklinde puanlanmaktadır. Ölçeğin “kontrol kaybı”, “daha fazla online kalma isteği” ve “sosyal ilişkilerde olumsuzluk” olmak üzere 3 alt boyutu vardır. Kontrol kaybı, internetin aşırı kullanımı ve interneti kullanmayı bırakamamanın neden olduğu çeşitli sorunları ifade eder. Daha fazla online kalma isteği, internette geçirilen zamanı gösterir. Sosyal ilişkilerde olumsuzluk ise internetin ölçsüz kullanımı sonucunda diğer kişilerle yaşanan ilişki sorunlarını ifade eder.¹⁶ Ölçekten en düşük 19 puan, en yüksek 95 puan alınabilir. Ölçekten alınan puanlar arttıkça, bağımlılık düzeyinin de arttığı kabul edilmektedir. Sahin ve Korkmaz, ölçeğin geneli için güvenilirlik katsayısını 0,85 bulmuştur.¹⁶ Bu çalışmada, Cronbach alfa güvenilirlik katsayısı 0,93 olarak bulunmuştur.

Akademik Öz-yeterlilik Ölçeği (AÖYÖ):

Owen ve Froman tarafından geliştirilen ölçeğin Türkçe geçerlik ve güvenilirliği, Ekici tarafından yapılmıştır.^{11,18} Ölçek 33 maddeden ve sosyal statü, bilişsel uygulamalar, teknik beceriler olmak üzere 3 alt boyuttan oluşmaktadır. Ölçek maddeleri “Oldukça az (1)”, “Az (2)”, “Kısmen fazla (3)”, “Fazla (4)” ve “Oldukça fazla (5)” olarak yanıtlanmaktadır. Ölçekten veya boyutlarından alınabilecek toplam puan, 1-5 arası maddelerin toplamına göre hesaplanan aritmetik ortalama değeridir. Ölçeğin genelinden alınabilecek en düşük puan 33, en yüksek puan ise 165, sosyal statü boyutundan alınabilecek en düşük puan 10, en yüksek 50 puan, bilişsel uygulamalar boyutundan en düşük 19 puan, en yüksek 95 puan, teknik beceriler boyutundan en düşük 4 puan, en yüksek 20 puan alınabilir. Puanların artması, akademik öz yeterlilik düzeylerinin arttığını göstermektedir. Ölçeğin genelinin Cronbach alfa değeri 0,86 olarak bulunmuş olup, bu çalışmada Cronbach alfa değeri 0,90 olarak bulunmuştur.

İSTATİSTİKSEL ANALİZ

Verilerin analizi, SPSS 20.0 istatistik programında (IBM Statistical Package for Social Sciences Corp.; Armonk, NY, ABD) yapıldı. Verilerin değerlendirilmesinde; öğrenciye ait tanımlayıcı özelliklerde sayı, yüzde, frekans, ortalama, standart sapma kullanıldı.

Ölçek puanlarının normal dağılıma uygunluğunu belirlemek için normallik testi yapıldı. İki bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Mann-Whitney U testi kullanıldı. İki den fazla bağımsız grup arasında niceliksel sürekli verilerin karşılaştırılmasında Kruskal-Wallis testi kullanıldı. Araştırmanın sürekli değişkenleri arasındaki ilişkiyi incelemek için Spearman korelasyon analizi uygulandı. Spearman korelasyon analizinde; 0,00-0,25=çok zayıf, 0,26-0,49=zayıf, 0,50-0,69=orta, 0,70-0,89=yüksek, 0,90-1,00=çok yüksek ilişki korelasyon katsayıları esas alındı. Sonuçlar %95 güven aralığında, $p < 0,05$ anlamlılık düzeyinde değerlendirildi.

ETİK YAKLAŞIM

Araştırmanın yapılabilmesi için Trakya Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Etik Kurulu (No: 18/16, Tarih: 6.11.2019) ve Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dekanlığından yazılı izinler alındı. Anket formu ve ölçekler dağıtılmadan önce araştırma örneklemine alınan öğrencilere, Helsinki Deklarasyonu Prensipleri’ne uygun olarak araştırmanın amacı açıklandı ve sözel onamları alındı. Öğrencilere anket formu ve ölçeklerde isim yazmamaları ve elde edilen verilerin bilimsel amaçlı kullanılacağı bilgisi verildi.

BULGULAR

Hemşirelik öğrencilerinin yaş ortalaması $20,20 \pm 1,51$; %91’i kız, kardeş sayısı $2,8 \pm 1,5$ (minimum=1, maksimum=12) bulundu. Öğrencilerin %67,9’u bölüme isteyerek gelmiş olup, %73,2’si bölümden memnun olup, başarı ortalaması $2,81 \pm 0,32$ bulundu (Tablo 1).

Öğrencilerin %97,9’unun internete erişimi olup, internete erişebilenlerin %73,5’inin telefondan, %34,7’sinin yurt vb. yerlerden, %14,6’sının evden ulaştığı belirlendi. Öğrencilerin %85,2’si interneti sosyal paylaşım sitelerine erişebilmek, %60,7’si ödev-araştırma, %30,0’i ise “chat” amacıyla kullanmakta idi. Öğrencilerin internet kullanımı ortalaması günlük $4,51 \pm 3,02$ saat, haftalık $28,44 \pm 18,86$ saat olup; %65,5’i akşam saatlerinde, %17,2’si ise geceleri kullanmaktadır. Öğrencilerin %24,7’sinin kendini internet bağımlısı olarak ifade ettiği belirlendi (Tablo 1).

TABLO 1: Öğrencilerin bazı özelliklerinin dağılımı.

Özellikler	Ortalama±SS*	
Yaş	20,20±1,51	
Başarı ortalaması	2,81±0,32**	
Günlük internet kullanım süresi (saat/gün)	4,51±3,02	
Haftalık internet kullanım süresi (saat/gün)	28,44±18,86	
Sınıf	n	%
1	129	34,2
2	101	26,8
3	84	22,3
4	63	16,7
Cinsiyet		
Kız	343	91,0
Erkek	34	9,0
Bölümden memnun olma		
Evet	276	73,2
Hayır	101	26,8
İnternet erişim varlığı		
Evet	369	97,9
Hayır	8	2,1
İnternet erişimine ulaşım yeri		
Telefondan	277	73,5
Evden	55	14,6
Okuldan	45	11,9
İnternet kafeden	14	3,7
Diğer (yurt)	131	34,7
İnterneti kullanma amacı		
Sosyal paylaşım siteleri	306	85,2
Ödev-araştırma	229	60,7
Chat	113	30,0
Oyun	97	25,7
E-mail	90	23,9
Alışveriş	66	17,5
İnterneti en sık kullanım zamanı		
Sabah	4	1,1
Gündüz	61	16,2
Akşam	247	65,5
Gece	65	17,2
Kendini internet bağımlısı olarak tanımlama		
Evet	93	24,7
Hayır	284	75,3

*SS: Standart sapma; **Veriler, "Öğrenci Bilgi Sistemi" güncel transkriptlerine bakılarak elde edilmiştir.

Öğrencilerin İBÖ toplam puan ortalaması 37,41±13,60, "daha fazla online kalma isteği" alt boyut puan ortalaması 9,17±4,03, "sosyal ilişkilerde bozulma" 12,86±5,94, "kontrol kaybı" puan ortalaması ise 15,29±5,56 bulundu (Tablo 2).

Öğrencilerin AÖYÖ toplam puan ortalaması 92,83±17,96, "sosyal statü" puan ortalaması

28,15±6,17, "bilişsel uygulamalar" puan ortalaması 52,37±10,50, "teknik beceriler" puan ortalaması ise 12,29±2,89 bulundu (Tablo 2).

Öğrencilerin yaşları ile İBÖ daha fazla online kalma isteği ($r=-0,104$; $p=0,043$) ve kontrol kaybı alt boyutu arasında negatif yönde çok zayıf ilişki vardı ($r=-0,140$; $p=0,007$). Öğrencilerin yaşları azaldıkça, online kalma isteği ve kontrol kaybı puanları arttı (Tablo 3).

Öğrencilerin günlük internet kullanım süreleri ile İBÖ toplam puanları arasında pozitif yönde zayıf ilişki ($r=0,345$; $p<0,001$), daha fazla online kalma isteği puanları arasında pozitif yönde zayıf ilişki ($r=0,316$; $p<0,001$), sosyal ilişkilerde bozulma puanları arasında pozitif yönde çok zayıf ilişki ($r=0,185$; $p<0,001$), kontrol kaybı ($r=0,409$; $p<0,001$) alt boyut puanları arasında pozitif yönde orta anlamlı ilişki bulundu. Öğrencilerin günlük internet kullanım süreleri ile AÖYÖ toplam, "sosyal statü" ve "teknik beceriler" puanları arasında negatif yönde ilişki bulundu ($p<0,05$). Öğrencilerin günlük internet kullanım süreleri arttıkça, AÖYÖ toplam, sosyal statü ve teknik beceriler puanları azaldı (Tablo 3).

Öğrencilerin haftalık internet kullanım süreleri ile İBÖ toplam ($r=0,388$; $p<0,001$), daha fazla online kalma isteği ($r=0,381$; $p<0,001$), sosyal ilişkilerde bozulma ($r=0,190$; $p<0,001$), kontrol kaybı ($r=0,458$; $p<0,001$) alt boyut puanları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki bulundu. Öğrencilerin günlük ve haftalık internet kullanım süreleri arttıkça, daha fazla online

TABLO 2: Öğrencilerin İnternet Bağımlılık Ölçeği ve Akademik Öz-yeterlik Ölçeği toplam ve alt boyut puan ortalamalarının dağılımları.

Ölçekler	Ortalama±SS
İnternet Bağımlılık Ölçeği	
Daha fazla online kalma isteği	9,17±4,03
Sosyal ilişkilerde bozulma	12,86±5,94
Kontrol kaybı	15,29±5,56
Toplam	37,41±13,60
Akademik Öz-yeterlik Ölçeği	
Sosyal statü	28,15±6,17
Bilişsel uygulamalar	52,37±10,50
Teknik beceriler	12,29±2,89
Toplam	92,83±17,96

SS: Standart sapma.

TABLO 3: Öğrencilerin bazı özellikleri ile İnternet Bağımlılık Ölçeği, Akademik Öz-yeterlik Ölçeği ve alt grupları arasındaki ilişki.

Özellikler		Daha fazla	Sosyal ilişkilerde	Kontrol	İBÖ	Sosyal	Bilişsel	Teknik	AÖYÖ
		online kalma isteği	bozulma	kayıbı	toplam	statü	uygulamalar	beceriler	Toplam
Yaş	r değeri	-0,104	-0,026	-0,140	-0,091	0,031	0,037	-0,002	0,033
	p değeri	0,043	0,613	0,007	0,077	0,542	0,476	0,965	0,528
Günlük internet kullanım süresi	r değeri	0,316	0,185	0,409	0,345	-0,139	-0,113	-0,191	-0,140
	p değeri	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,007	0,29	<0,001	0,006
Haftalık internet kullanım süresi	r değeri	0,381	0,190	0,458	0,388	-0,095	-0,069	-0,155	-0,095
	p değeri	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,065	0,179	0,003	0,066
Başarı durumu	r değeri	0,005	-0,062	-0,074	-0,049	0,142	0,150	0,162	0,161
	p değeri	0,941	0,333	0,245	0,447	0,026	0,013	0,011	0,012

r: Spearman korelasyon analizi; İBÖ: İnternet Bağımlılık Ölçeği; AÖYÖ: Akademik Öz-yeterlik Ölçeği.

TABLO 4: Öğrencilerin Akademik Öz-yeterlik Ölçeği ve İnternet Bağımlılık Ölçeği toplam ve alt boyut puanları arasındaki ilişki.

Özellikler		Daha fazla online kalma isteği	Sosyal ilişkilerde bozulma	Kontrol kaybı	İBÖ
AÖYÖ	r _s	-0,075	-0,095	-0,069	-0,096
	p değeri	0,148	0,065	0,183	0,062
Sosyal statü	r _s	-0,071	-0,083	-0,081	-0,098
	p değeri	0,169	0,106	0,118	0,058
Bilişsel uygulamalar	r _s	-0,053	-0,072	-0,047	-0,067
	p değeri	0,307	0,164	0,367	0,192
Teknik beceriler	r _s	-0,157	-0,163	-0,137	-0,177
	p değeri	0,002	0,002	0,008	0,001

rs: Spearman korelasyon analizi; İBÖ: İnternet Bağımlılık Ölçeği; AÖYÖ: Akademik Öz-yeterlik Ölçeği.

kalma isteği, sosyal ilişkilerde bozulma, kontrol kaybı puanları da arttı (Tablo 3). Öğrencilerin haftalık internet kullanım süreleri ile AÖYÖ “teknik beceriler” puanları arasında negatif yönde ilişki bulundu ($r=-0,155$; $p=0,003$). Öğrencilerin haftalık internet kullanım süreleri arttıkça, teknik beceriler puanları azaldı (Tablo 3).

Öğrencilerin başarı durumları ile AÖYÖ toplam ($r=0,161$; $p=0,012$), sosyal statü ($r=0,142$; $p=0,026$), bilişsel uygulamalar ($r=0,150$; $p=0,013$), teknik beceriler ($r=0,162$; $p=0,011$) alt boyutları arasında pozitif yönde anlamlı ilişki vardı. Öğrencilerin başarı düzeyleri arttıkça AÖYÖ toplam, sosyal statü, bilişsel uygulamalar, teknik beceriler alt boyut puanları da arttı (Tablo 3).

Öğrencilerin AÖYÖ teknik beceriler alt boyut puanları ile İBÖ toplam ($r=-0,177$; $p=0,001$), daha fazla online kalma isteği ($r=-0,157$; $p=0,002$), sosyal ilişkilerde bozulma ($r=-0,163$; $p=0,002$), kontrol kaybı ($r=-0,137$; $p=0,008$) puanları arasında negatif

yönde çok zayıf ilişki bulundu (Tablo 4). Öğrencilerin İBÖ toplam puanları arttıkça, AÖYÖ teknik beceriler alt boyut puanları azaldı. Öğrencilerin “daha fazla online kalma isteği”, “sosyal ilişkilerde bozulma”, “kontrol kaybı” puanları artarken, AÖYÖ “teknik beceriler” puanları azaldı (Tablo 4).

Öğrencilerin cinsiyetleri ile İBÖ toplam ve “sosyal ilişkilerde bozulma” ve AÖYÖ “teknik beceriler” ortalamaları arasında anlamlı fark bulundu. Erkek öğrencilerin İBÖ toplam ve sosyal ilişkilerde bozulma puanları yüksek, AÖYÖ teknik beceriler puan ortalamaları düşük idi (Tablo 5).

Öğrencilerin kendini internet bağımlısı görme durumları ile İBÖ toplam, tüm alt boyutlar, AÖYÖ toplam, AÖYÖ bilişsel uygulamalar, teknik beceriler alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı. Kendini internet bağımlısı olarak gören öğrencilerin İBÖ toplam ve tüm alt boyut puan ortalamaları yüksekti. AÖYÖ toplam, bilişsel ve teknik beceriler puan ortalamaları düşük bulundu (Tablo 5).

TABLO 5: Öğrencilerin bazı özellikleri ile İnternet Bağımlılık Ölçeği ve Akademik Öz-yeterlik Ölçeği alt boyut puan ortalamalarının karşılaştırılması.

Özellikler	Daha fazla online	Sosyal ilişkilerde	Kontrol	İBÖ	AÖYÖ	Sosyal	Bilişsel	Teknik
	olma isteği	bozulma	kayıbı	toplam	toplam	statü	uygulamalar	beceriler
	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Ortalama±SS	Ortalama±SS
Cinsiyet								
Kız	9,10±4,04	12,41±5,52	15,12±5,42	36,72±13,06	93,39±18,05	28,35±6,14	52,63±10,64	12,40±2,88
Erkek	9,91±3,86	17,38±7,91	17,08±6,65	44,38±16,91	87,14±16,10	26,14±6,23	49,76±8,71	11,23±2,76
Z	-1,223	-3,397	-1,616	-2,532	-1,843	-1,746	-1,451	-2,024
p değeri	>0,05	0,001	>0,05	0,011	0,065	0,081	0,147	0,043
Kendini internet bağımlısı olarak görme								
Evet	11,87±3,89	16,04±6,23	20,46±4,45	48,37±11,96	89,13±16,69	27,21±6,25	50,21±9,67	11,70±2,83
Hayır	8,29±3,67	11,82±5,46	13,60±4,80	33,82±12,12	94,04±18,22	28,46±6,12	53,08±10,68	12,49±2,88
Z	-7,196	-6,458	-10,130	-8,962	-2,013	-1,843	-2,106	-2,268
p değeri	<0,001	<0,001	<0,001	<0,001	0,044	0,065	0,035	0,023
Bölümden memnun olma								
Evet	8,96±4,02	12,36±5,70	15,01±5,57	36,44±13,31	94,53±18,24	28,74±6,28	53,25±10,70	12,53±2,92
Hayır	9,75±4,02	14,22±6,37	16,06±5,49	40,04±14,09	88,17±16,35	26,55±5,58	49,98±9,60	11,64±2,68
Z	-1,722	-2,569	-1,709	-2,225	-2,793	-3,004	-2,321	-2,505
p değeri	0,085	0,010	0,087	0,026	0,005	0,003	0,020	0,012

SS: Standart sapma; Z: Mann-Whitney U testi; İBÖ: İnternet Bağımlılık Ölçeği; AÖYÖ: Akademik Öz-yeterlik Ölçeği.

Öğrencilerin bölümden memnun olma durumları ile İBÖ toplam, AÖYÖ toplam, sosyal statü, bilişsel uygulamalar ve teknik beceriler alt boyut puan ortalamaları arasında anlamlı fark vardı ($p<0,001$). Bölümden memnun olan öğrencilerin İBÖ toplam puan ortalamaları düşük, AÖYÖ toplam, sosyal statü, bilişsel uygulamalar ve teknik beceriler alt boyut puan ortalamaları yüksek idi (Tablo 5).

TARTIŞMA

Bu çalışma, çağımızın önemli bir problemi olan, yeni bir bağımlılık türü olarak kabul edilen ve en fazla internet kullanıcılarına sahip ilk 20 ülke arasında 13. sırada yer alan ülkemizdeki öğrencilerin internet bağımlılığı düzeyleri, akademik öz yeterlilik düzeyleri ve internet bağımlılığı ile akademik öz yeterlilik düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla yapıldı.¹⁹

Bu çalışmada, öğrencilerin İBÖ toplam puan ortalaması $37,41±13,60$ bulundu (Tablo 2). Şahin ve ark.nın üniversitede beden eğitimi öğrencileriyle yaptıkları çalışmada, öğrencilerin internet bağımlılığı puan ortalaması $43,06±15,60$; Kutlu ve ark.nın sağlık yönetimi öğrencileriyle yürüttüğü çalışmada ise $42,15±12,95$ olarak bulunmuş ve orta düzeyde ifade

edilmiştir.^{20,21} Ölçekten en düşük 19, en yüksek 95 puan alınacağı göz önüne alındığında, internet bağımlılığının hemşirelik bölümü öğrencileri arasında çok yaygın olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Öğrencilerin AÖYÖ puan ortalamaları incelendiğinde; toplam $92,83±17,96$, “sosyal statü” $28,15±6,17$, “bilişsel uygulamalar” $52,37±10,50$ ve “teknik beceriler” puan ortalaması $12,29±2,89$ bulundu (Tablo 2). Ölçeğin genelinden alınabilecek en düşük puanın 33, en yüksek puanın ise 165 olduğu düşünüldüğünde; bu çalışmada öğrencilerin akademik öz yeterlik düzeylerinin orta düzeyde olduğu söylenebilir. Koca ve Dadandı, 318 lise öğrencisiyle yürüttüğü çalışmasında, akademik öz yeterlik düzeylerini $96,81±19,54$ bulmuştu.²² Bu bulgu Yalman ve Aydın, Çuhadar ve ark., çalışmalarıyla da benzerlik göstermektedir.^{23,24}

Bu çalışmada, öğrencilerin yaşları arttıkça, internet bağımlılık düzeyleri azaldı (Tablo 3). Kumar ve ark. da 384 diş hekimi ile yaptıkları çalışmada, 1. sınıf öğrencilerinin internet bağımlılığı puanlarının daha yüksek olduğunu, benzer şekilde Alzayyat ve ark., 1 ve 2. sınıf öğrencilerinin, 3 ve 4. sınıf öğrencilerine göre internet bağımlılığına daha yatkın olduklarını bulmuşlardır.^{9,25} Üniversite yaşamının ilk

yıllarında öğrencilerin boş zamanlarının ve riskli davranışlarının artması, internet bağımlılıklarının da gelişmesine neden olabilir. Üniversite öğrencilerinin, internet bağımlılığı gelişmesinde toplumdaki en savunmasız grup olarak kabul edildiği, çocuk ve ergenler arasında internet kullanım artışı ve kullanım oranlarının artmasının yanında, internet kullanım yaşlarının düşmesi düşünüldüğünde; üniversite eğitiminin ilk yıllarından itibaren öğrencilere internetin etkin ve verimli kullanılması konusunda danışmanlık verilebilir.^{4,25}

Bu çalışmada, öğrencilerin günlük internet kullanım süreleri $4,51 \pm 3,02$ saat, haftalık ise $28,44 \pm 18,86$ saat bulundu (Tablo 1). Öğrencilerin günlük ve haftalık internet kullanım süreleri arttıkça, internet bağımlılık düzeyleri arttı, akademik öz yeterlilikleri azaldı (Tablo 3). İnternet bağımlılık düzeyleri yüksek olan öğrencilerin akademik öz yeterlilik “teknik beceriler” puanları daha düşüktü (Tablo 4). Block tarafından Güney Koreli ortaokul öğrencileri ile yürütülen çalışmada da öğrencilerin haftalık 23 saat bilgisayar kullandıkları, 1,2 milyon öğrencinin bağımlılık riski altında olduğu bildirilmiştir.²⁶ Ali ve ark., 18-21 yaş arasındaki problemlerli internet davranışı olan öğrencilerin ders çalışırken konsantrasyon eksikliği yaşadıkları ve akademik performanslarının düşük olduğunu; Cao ve ark., internet bağımlılığının Çin’deki üniversite eğitiminin başarısızlıkla sonuçlanmasının en büyük nedeni olduğunu belirtmişlerdi.^{8,15} Xu ve ark. da internette daha fazla vakit harcayan öğrencilerin düşük akademik performansının olduğunu bulmuşlardı.²⁷ İnternette aşırı zaman geçiren öğrenciler, sürekli interneti düşünmektedir. Bu nedenle öğrencilerin akademik çalışmalarına ve derslerine yeterli zaman ayırmadıkları, dikkatini veremedikleri, ödev ve projelerini sürekli erteledikleri düşünülmektedir. Bunun sonucunda da akademik başarısızlıklar yaşanmakta ve bireyin akademik öz yeterlik inancının azalmasına neden olduğu düşünülmektedir. Ayrıca bu çalışmada, internet bağımlılık düzeyleri yüksek olan öğrencilerin, akademik öz yeterlilik “teknik beceriler” puanlarının düşük olması önemlidir. Hemşirelik eğitiminin önemli bir bölümünün uygulamalı olduğu; hastanede klinikler ve diğer uygulama alanlarında (aile sağlığı merkezleri, okullar vb.) birey, aile ve toplumun sağlık bakım

gereksinimlerinin karşılanmasına yönelik uygulamaların öğretilmesine yönelik olduğu düşünüldüğünde, bunun önemi daha iyi anlaşılabilir. Semerci ve Akgün Kostak tarafından hemşirelik öğrencileri ile yapılan çalışmada, öğrencilerin çoğu teorik ders ve klinik uygulama sırasında akıllı telefon kullandıklarını ve yaklaşık yarısının derste ve teorik uygulamada akıllı telefon kullanımının öğrenmelerine engel teşkil ettiğini bildirmişlerdir.²⁸ Teknoloji ve internetin yaygınlaşması, öğrencilerin zihinlerini hem teorik hem pratik derslerde meşgule ederek, odaklanmalarını zorlaştırdığı, konsantrasyonun azalmasına ve akademik öz yeterliliklerinin düşmesine neden olduğu düşünülebilir.

Bu çalışmada, erkek öğrencilerin problemlerli internet kullanım düzeylerinin kız öğrencilere göre daha yüksek olduğu bulunmuştur (Tablo 5). Bu çalışmaya benzer şekilde literatürde, erkeklerin kızlara göre daha problemlerli internet kullanım davranışlarına sahip olduğunu gösteren bazı çalışmalara rastlanmıştır.^{8,29} Türkiye’de de 16-24 yaş grubunda internet kullanım oranı, erkeklerde %81,8 iken, kadınlarda bu oranın %68,9 olduğu görülmüştür.⁴ Literatürde, öğrencilerin cinsiyetleri ile problemlerli internet kullanımları arasında herhangi bir farklılık bulunmadığına dair sonuçları bulunan çalışmalar da vardır.^{30,31} Günümüzde erkek ve kadın üniversite öğrencilerinin internet kullanımı her geçen gün artmaktadır.³¹ Gelişen teknoloji ile birlikte bilgisayara ve internete erişimin daha kolay olması; eğitim, iletişim, eğlence, alışveriş vb. gereksinimlerin internet aracılığı ile giderilmesi, interneti vazgeçilmez bir araç hâline getirmiştir. Ayrıca erkeklerin kadınlara göre teknoloji odaklı olmaları, teknolojiye karşı daha fazla olumlu tutum sergilemeleri ve bilgisayarı daha çok kullanma eğiliminde olmalarından kaynaklanabilir.³²

Bu çalışmada, kendini internet bağımlısı olarak ifade eden öğrencilerin internet bağımlılık düzeyleri fazla, aynı zamanda bu öğrencilerin akademik öz yeterlilikleri daha düşük bulundu (Tablo 5). Kubey ve ark., 576 üniversite öğrencisi ile yaptıkları çalışmada, öğrencilerin %9,3’ünün internet bağımlısı olduğu ve akademik performanslarının diğer öğrencilerden 4 kat daha düşük olduğunu; Rotunda ve ark.nın, 393 öğrenci ile yürüttükleri çalışmada, öğrencilerin %18’inin internette her zaman planladıklarından daha

fazla zaman geçirdiklerini ve zaman duygusunu kaybettiklerini ifade etmişlerdir.^{29,33} Öğrencilerin derslerine ve akademik çalışmalarına yeterli düzeyde zaman ayırmadıkları, internette geçirdikleri süreyi akademik amaçlar için değil daha çok sosyalleşme ve oyun için kullandıklarından, akademik performanslarının etkilendiği düşünülebilir.

Bölümden memnun olan öğrencilerin internet bağımlılıkları düşük, akademik öz yeterlilikleri yüksek idi (Tablo 5). Egelioğlu ve ark., hemşirelik bölümünü seçmekten memnun olan öğrenciler ile akademik performansları arasında anlamlı bir ilişki olduğunu bulmuşlardır.³⁴ Meslek seçimi, kişinin istediği ve başarabileceğini düşündüğü alana yönelmesidir.³⁵ Akademik öz yeterlik kavramı da öğrencinin, akademik bir işi başarılı bir şekilde tamamlayabilmesine ilişkin inancı olarak ifade edilmektedir.¹⁵ Bölümden memnun olan öğrenciler, derslere düzenli olarak devam etmekte ve eğitimin gereklerini yerine getirmekte, böylece akademik başarıları da yüksek olmaktadır. Akademik başarıları yüksek öğrenciler, interneti sağlıklı bir şekilde kullanmaktadırlar.⁶ İnternette aşırı zaman geçiren öğrenciler, derslerini/ödevlerini geciktirmekte veya aksatabilmekte, iş veya okulla ilgili görev ve sorumluluklarını da erteleyebilmektedirler. Dolayısıyla bölümden memnun olan öğrencilerin akademik öz yeterlilik düzeylerinin yüksek, internet bağımlılık düzeylerinin düşük olması beklenen bir sonuç olarak değerlendirilebilir.

SONUÇ

Hemşirelik öğrencilerinin internet bağımlılığı ve akademik öz yeterlilik düzeylerini belirlemek amacıyla tanımlayıcı tipte yapılan bu çalışmanın sonucunda; öğrencilerin internet bağımlılıklarının orta düzeyde, akademik öz yeterlilik düzeylerinin düşük düzeyde olduğu söylenebilir. Öğrencilerin internet bağımlılıkları arttıkça, akademik öz yeterlilik teknik becerileri azaldı. Öğrencilerin yaşları küçüldükçe, haftalık internet kullanma süreleri ve internette “daha fazla online kalma isteği” ve “kontrol kaybı” arttı. Erkek öğrencilerin, kızlara göre internet bağımlılıkları daha fazla idi ve AÖYÖ teknik becerileri daha düşük idi. Öğrencilerin günlük internet kullanım süreleri arttıkça internet bağımlılıkları arttı, akademik öz yeter-

lilikleri azaldı. Kendisini internet bağımlısı olarak gören öğrencilerin, akademik öz yeterlilik düzeyleri düşük bulundu. Bölümünden memnun olan öğrencilerin internet bağımlılıkları daha az, akademik öz yeterlilikleri daha iyiydi.

Bu sonuçlar doğrultusunda; öğrencilere üniversitenin ilk yıllarından itibaren riskli internet kullanımı davranışları, bilinçli internet kullanımı ve yararları ile ilgili eğitim programlarının düzenlenmesi ve danışmanlık verilmesi önerilmektedir. Öğrencilerin akademik öz yeterlilik düzeylerini artırmak amacıyla bireysel veya grup rehberlik ve danışmanlık uygulamaları yapılması önerilir.

ÇALIŞMANIN SINIRLILIKLARI

Çalışma, Trakya Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi hemşirelik bölümü öğrencileri ile yürütüldüğünden, araştırma sonuçları Türkiye’deki tüm hemşirelik bölümü öğrencilerine genellenemez.

Finansal Kaynak

Bu çalışma sırasında, yapılan araştırma konusu ile ilgili doğrudan bağlantısı bulunan herhangi bir ilaç firmasından, tıbbi alet, gereç ve malzeme sağlayan ve/veya üreten bir firma veya herhangi bir ticari firmadan, çalışmanın değerlendirme sürecinde, çalışma ile ilgili verilecek kararı olumsuz etkileyebilecek maddi ve/veya manevi herhangi bir destek alınmamıştır.

Çıkar Çatışması

Bu çalışma ile ilgili olarak yazarların ve/veya aile bireylerinin çıkar çatışması potansiyeli olabilecek bilimsel ve tıbbi komite üyeliği veya üyeleri ile ilişkisi, danışmanlık, bilirkişilik, herhangi bir firmada çalışma durumu, hissedarlık ve benzer durumları yoktur.

Yazar Katkıları

Fikir/Kavram: Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan, Saadet Özdilek, Nihal Topçu; **Tasarım:** Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan; **Denetleme/Danışmanlık:** Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan, Saadet Özdilek, Nihal Topçu; **Veri Toplama ve/veya İşleme:** Saadet Özdilek, Nihal Topçu; **Analiz ve/veya Yorum:** Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan; **Kaynak Taraması:** Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan, Saadet Özdilek, Nihal Topçu; **Makalenin Yazımı:** Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan, Saadet Özdilek, Nihal Topçu; **Eleştirel İnceleme:** Melahat Akgün Kostak, Esra Nur Kocaaslan.

KAYNAKLAR

- Mazhari S. Association between problematic Internet use and impulse control disorders among Iranian university students. *Cyberpsychol Behav Soc Netw.* 2012;15(5):270-3. [Crossref] [PubMed]
- Baturay MH, Tokar S. Internet addiction among college students: Some causes and effects. *Education and Information Technologies.* 2019;24:2863-85. [Crossref]
- Dijilopedi [Internet]. Dijilopedi 2018-2020 [Erişim tarihi: 5 Şubat 2020]. 2019 Türkiye İnternet Kullanım ve Sosyal Medya İstatistikleri. Erişim linki: [Link]
- Dijilopedi [Internet]. Dijilopedi 2018-2020 [Erişim tarihi: 1 Ocak 2020]. TÜİK Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanımı Araştırması. [Link]
- Arısoy Ö. İnternet bağımlılığı ve tedavisi [Internet addiction and its treatment]. *Current Approaches in Psychiatry.* 2009;1:55-67. [Link]
- Andiç S, Durak Batıgün A. DSM-5 tanı ölçütleri temelinde İnternet Bağımlılığı Ölçeği'nin geliştirilmesi: internet oyun oynama bozukluğu açısından bir değerlendirme [Development of Internet Addiction Scale based on DSM-5 diagnostic criteria: an evaluation in terms of internet gaming disorder]. *Türk Psikiyatri Dergisi.* 2019. [Link]
- Langarizadeh M, Naghipour M, Tabatabaei SM, Mirzaei A, Vaghar ME. Prediction of internet addiction based on information literacy among students of Iran University of Medical Sciences. *Electron Physician.* 2018;10(2):6333-40. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Ali I, Kalsoom O, Kazmi SAJ, Munir TA, Qayyum Z, Akhter N, et al. Effect of internet addiction on academic performance and mental health of medical students. *JBUMDC.* 2019;9(1):48-52. [Link]
- Alzayyat A, Al-Gamal E, Ahmad MM. Psychosocial correlates of Internet addiction among Jordanian university students. *J Psychosoc Nurs Ment Health Serv.* 2015;53(4):43-51. [Crossref] [PubMed]
- Athanasopoulou C, Välimäki M, Koutra K, Löttyniemi E, Bertias A, Basta M, et al. Internet use, eHealth literacy and attitudes toward computer/internet among people with schizophrenia spectrum disorders: a cross-sectional study in two distant European regions. *BMC Med Inform Decis Mak.* 2017;17(1):136. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Bahri N, Sadegh ML, Khodadost L, Mohammadzadeh J, Banafsheh E. Internet addiction status and its relation with students general health at Gonabad Medical University. *Modern Care Journal.* 2011;8(31):166-73. [Link]
- Ekici G. Akademik Öz-Yeterlik Ölçeği: Türkçeye uyarılma, geçerlik ve güvenilirlik çalışması [Academic Self-Efficacy Scale: the study of adaptation to Turkish, validity and reliability]. *HU Journal of Education.* 2012;43:174-85. [Link]
- Giunchiglia F, Zeni M, Gobbi E, Bignotti E, Bison I. Mobile social media usage and academic performance. *Computers in Human Behavior.* 2018;82:177-85. [Crossref]
- Kim EJ, Namkoong K, Ku T, Kim SJ. The relationship between online game addiction and aggression, self-control and narcissistic personality traits. *Eur Psychiatry.* 2008;23(3):212-8. [Crossref] [PubMed]
- Cao Y, Gao J, Lian D, Rong Z, Shi J, Wang Q, et al. Orderliness predicts academic performance: behavioural analysis on campus lifestyle. *J R Soc Interface.* 2018;15(146):20180210. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Sahin C, Korkmaz Ö. İnternet bağımlılığı ölçeğinin Türkçeye uyarlanması [Adaptation of internet addiction scale to Turkish]. *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi.* 2011;32:101-15. [Link]
- Hahn A, Jerusalem M. Reliabilität und Validität in der Online-Forschung. In: Theobald A, Dreyer M, Starsetzki T, eds. *Online-Marktforschung.* Wiesbaden: Gabler Verlag; 2003. 2003:161-86. [Crossref]
- Owen SV, Froman RD. Development of a college academic self-efficacy scale. *Proceedings of the Annual meeting of the National Council on Measurement in Education;* 1988. New Orleans: LA. Erişim linki: [Link]
- İnternet World Stats [Internet]. Copyright © 2020 [Erişim tarihi: 9 Ekim 2020]. En yüksek internet kullanımına sahip ilk 20 ülke. Erişim linki: [Link]
- Şahin C, Atasoy M, Altun M. Beden eğitimi öğretmen adaylarının yaşam bağlılığı ile internet bağımlılığı arasındaki ilişkinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi [Examination of the relationship between life engagement and internet addiction of physical education and sport teacher candidates in terms of different variables]. *International Journal of Science Culture and Sport.* 2016;4(1):111-21. [Crossref]
- Kutlu G, Turgut M, Mut S. Sağlık yönetimi öğrencilerinin internet bağımlılığı düzeylerinin belirlenmesi [Determining the level of internet addiction of health management students]. *Research Journal Of Politics, Economics and Management.* 2017;5(3):63-77. [Link]
- Koca F, Dadandı İ. Akademik öz-yeterlik ile akademik başarı arasındaki ilişkide sınav kaygısı ve akademik motivasyonun aracı rolü [The mediation roles of test anxiety and academic motivation in the relationship between academic self-efficacy and academic achievement]. *Elementary Education Online.* 2019;18(1):241-52. [Crossref]
- Yalancı SG, Aydın S. Fen bilgisi öğretmen adaylarının akademik öz-yeterlik algılarının incelenmesi [Investigation of prospective science teachers' academic self-efficacy perceptions]. *e-Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi.* 2014;1(2):21-7. [Link]
- Çuhadar C, Gündüz Ş, Tanyeri T. Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi bölümü öğrencilerinin ders çalışma yaklaşımları ve akademik öz-yeterlik algıları arasındaki ilişkinin incelenmesi [Investigation of relationship between studying approach and academic self-efficacy of computer education and instructional technologies department students]. *Mersin University Journal of the Faculty of Education.* 2013;9(1):251-9. [Link]
- Kumar S, Kumar A, Badiyani B, Singh SK, Gupta A, Ismail MB. Relationship of internet addiction with depression and academic performance in Indian dental students. *Clujul Med.* 2018;91(3):300-6. [Crossref] [PubMed] [PMC]
- Block JJ. Issues for DSM-V: internet addiction. *Am J Psychiatry.* 2008;165(3):306-7. [Crossref] [PubMed]
- Xu X, Wang J, Peng H, Wu R. Prediction of academic performance associated with internet usage behaviors using machine learning algorithms. *Computers in Human Behavior.* 2019;98:166-73. [Crossref]
- Semerci R, Akgün Kostak M. Hemşirelik öğrencilerinin akıllı telefon kullanım özelliklerinin belirlenmesi [The determination of the usage characteristic of smartphones in nursing students]. *Journal of Health Science and Profession.* 2019;6(1):8-16. [Crossref]
- Kubey RW, Lavin MJ, Barrows JR. Internet use and collegiate academic performance decrements: early findings. *Journal of Communication.* 2001;51(2):366-82. [Crossref]
- Ceyhan E, Ceyhan AA, Gurcan A. The validity and reliability of the Problematic Internet Use Scale. *Educational Sciences: Theory & Practice.* 2017;7(1):411-6. [Link]
- Odacı H, Çelik ÇB. Üniversite öğrencilerinin problemli internet kullanımının akademik öz-yeterlik, akademi erteleme ve yeme tutumları ile ilişkisi [Relationship between university students' problematic internet use and their academic self-efficacy, academic procrastination, and eating attitudes]. *e-Journal of New World Sciences Academy.* 2012;7(1):389-403. [Link]
- Cai Z, Fan X, Du J. Gender and attitudes toward technology use: a meta-analysis. *Computers & Education.* 2017;105:1-13. [Crossref]
- Rotunda RJ, Kass SJ, Sutton MA, Leon DT. Internet use and misuse. Preliminary findings from a new assessment instrument. *Behav Modif.* 2003;27(4):484-504. [Crossref] [PubMed]
- Egeloğlu N, Arslan S, Bakan G. Hemşirelik öğrencilerinin memnuniyet durumlarının akademik başarıları üzerine etkisi [The effect of satisfaction status of nursing students on their academic achievement]. *Hemşirelikte Araştırma Geliştirme Dergisi.* 2011;13(1):14-24. [Link]
- Önler E, Varol Saraçoğlu G. Hemşirelikte meslek seçimi ölçeğinin güvenilirlik ve geçerliliği [Validity and reliability of the Turkish version of the HMSÖ]. *DEUHYO ED.* 2010;3(2):78-85. [Link]